

**Sprawozdanie
z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2023 – 2025 w 2023 roku**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 został uchwalony uchwałą nr LXVII/612/2023 Rady Gminy Zbuczyn z dnia 29 maja 2023 r. Koordynowanie i monitorowanie Programu powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Zbuczynie.

Zadania w ramach Programu skierowane są do całych rodzin, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostało poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych. W jego realizacji uczestniczą instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbuczyn na lata 2023-2025 jest dokumentem opartym na przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który w art. 176 pkt 1 zawiera zapis o obowiązku opracowania i realizacji, w ramach zadań własnych gminy, trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Odbiorcami Programu są rodziny mieszkające w Gminie Zbuczyn, w szczególności borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz innymi problemami społecznymi.

Program przewiduje tworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez podjęcie działań profilaktycznych, działań obejmujących diagnozę, pomoc terapeutyczną, wychowawczą i socjalną oraz działań wspierających i wzmacniających rodzinę biologiczną.

W świetle założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i powinna być świadczona przez specjalistów w ramach spójnego systemu pracy środowiskowej. Ważne, aby zmiana sytuacji rodziny odbywała się w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy, zaufania i przy aprobacie ze strony rodziny, z wykorzystaniem zasobów rodziny oraz środowiska lokalnego.

Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na Gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 2) tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywając trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 3) współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 4) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 5) sporządzenie sprawozdań z zakresu wspierania rodziny;
- 6) realizacja zadań wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny.

Działania podejmowane w zakresie wspierania rodziny

Uchwałą Nr LXVII/612/2023 Rady Gminy Zbuczyn z dnia 29 maja 2023 r. uchwalono Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbuczyn na lata 2023-2025. Głównym celem programu jest tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny poprzez rozwijanie systemu profilaktyki, wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej z terenu gminy Zbuczyn. Realizatorem i koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie. W ramach realizacji programu wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, Gminny Ośrodek

Pomocy Społecznej w Zbuczynie, podejmował działania, których celem było zapewnienie wsparcia i pomocy, szczególnie poprzez:

- 1) analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomoc w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążenie do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny, jako zespół planowanych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie funkcji opiekuńczo-rodzicielskich, prowadzone może być w formie:

- 1) pracy z rodziną m.in. poprzez konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapię, mediację, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, przydzielenie asystenta rodziny;
- 2) pomoc w opiece i wychowaniu dziecka poprzez placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające i może odbywać się przy aktywnym udziale lokalnych instytucji, organizacji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. Pomoc rodzinie ma charakter czasowy i podejmowana jest przy pełnym wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz potencjału tej rodziny i jej najbliższego otoczenia. Praca z rodziną podejmowana jest zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, by mogła poradzić sobie z doznawanymi trudnościami, tak by nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak i rodzinie w sytuacji umieszczenia czasowego dziecka poza rodziną. Wówczas działania pomocowe zmierzają do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców umieszczonego dziecka, by możliwy był powrót dziecka do rodziny biologicznej.

Cele główny programu:

Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny poprzez rozwijanie systemu profilaktyki, wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z terenu Gminy Zbuczyn

Cel szczegółowy:

Wspieranie prawidłowej funkcji rodziny poprzez zabezpieczenie potrzeb bytowych.

Zadania:

1. **Zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych rodzin poprzez udzielenie pomocy pieniężnej i niepieniężnej.**
2. **Udzielanie dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych trudną sytuacją finansową stypendium socjalnego i zasiłku szkolnego.**

W 2023 roku przyznano następujące świadczenia:

1. W ramach realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych:

- zasiłki pielęgnacyjne – 2 663 świadczeń – wydatkowana kwota 574 861,34 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne – 723 świadczeń – wydatkowana kwota 1 765 796,90 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy - 20 świadczeń - wydatkowana kwota 12 400 zł,
- zasiłki rodzinne – 5 224 świadczeń – wydatkowana kwota 587 209,91 zł,
- dodatki do zasiłków rodzinnych – 3 612 świadczeń - wydatkowana kwota 309 320,93 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka -49 świadczeń- wydatkowana kwota 49 000 zł,
- świadczenie „Za życiem” – 2 świadczenie – 8 000 zł,
- świadczenia rodzicielskie – 200 świadczeń – wydatkowana kwota 187 697,10 zł.

2. W ramach realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- 301 świadczenia przyznane z funduszu alimentacyjnego – wydatkowana kwota 110 695,24 zł.

3. W ramach realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny:

- liczba wydanych kart dużej rodziny - 342

Pozostałe wydatki:

- składki na ubezpieczenie społeczne dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekunów - 624 składek – 357 886,29 zł
- wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 117 132,29 zł
- wydatki związane z obsługą świadczeń wychowawczych – 2 000 zł
- wydatki związane z obsługą karty dużej rodziny – 2 780 zł

Łączna kwota wydatków w 2023 roku wyniosła – 4 084 780 zł (dotacja).

5. W ramach ustawy o systemie oświaty:

- ze stypendium socjalnego skorzystało 56 uczniów - wydatkowana kwota – 53 846 zł
- z zasiłku szkolnego skorzystało 2 uczniów – wydatkowana kwota – 1 154 zł

Wydatkowana kwota – 55 000 zł (dotacja – 49 500 zł, środki własne gminy – 5 500 zł)

6. W ramach realizacji Programu "Posiłek w szkole i w domu":

- 154 osoby z dożywiania w formie posiłku na łączną kwotę 179 521,80 zł (30 616,80 zł – środki gminy, 148 905 zł – dotacja)
- 24 dzieci z tzw. wniosku dyrektora szkoły lub przedszkola. Koszt – 18 652,20 zł (11 842,20 zł - środki gminy, 6 810 zł – dotacja).

Łączna kwota wydatków – 198 174 zł (dotacja – 155 715 zł środki własne gminy – 42 459 zł).

Na terenie Gminy Zbuczyn wszystkie placówki oświatowe prowadzą dożywianie dzieci, ponadto z posiłków korzystają dzieci uczące się i przebywające w innych placówkach oświatowych i wychowawczych poza terenem gminy. Posiłki wydawane osobom korzystającym z tej formy pomocy mają charakter pełnego obiadu.

7. Pozostałe świadczenia w ramach ustawy o pomocy społecznej:

- zasiłek okresowy przyznany 13 rodzinom - wydatkowana kwota – 17 732 zł (w tym 1 332 zł - środki gminy na zadania własne, 16 400 zł - dotacja)
- zasiłek celowy, zasiłek specjalny celowy - wydatkowana kwota – 19 187 zł (środki własne gminy)

Łączna kwota wydatków – 36 919 zł (dotacja – 16 400 zł środki własne gminy – 20 519 zł).

Ponadto rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji udzielono pomocy rzeczowej w formie produktów żywnościowych pochodzących z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa – wydano żywność dla 201 osób. Wartość przekazanej żywności – 23 523,42 zł.

Efekty: Poprawa sytuacji materialnej rodzin.

Cel szczegółowy:

Wspieranie rodzin we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Zadania:

1. **Diagnoza sytuacji rodzin na podstawie wywiadu środowiskowego oraz ustalenie planu pomocy.**
2. **Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia w formie asystenta rodziny.**

3. Zapewnienie rodzinom specjalistycznego wsparcia (tj. psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, terapeutycznego, mediacji).
4. Rozwianie działań wspierających i edukacyjnych skierowanych do rodzin biologicznych dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie usług dla rodzin z dziećmi tj. usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
6. Organizowanie warsztatów i spotkań dla rodziców, podnoszenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie w 2023 r. udzielił pomocy 6 rodzinom z problemami opiekuńczo - wychowawczymi oraz 67 rodzinom w ramach ochrony macierzyństwa. Ośrodek koordynował działania instytucji i służb na rzecz wspierania rodziny m.in. w ramach grup interdyscyplinarnych w składzie m.in. asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Wsparcie i pomoc rodzinom prowadzone poprzez - szczegółową diagnozą, plan pomocy, monitoring i ewaluację.

Liczba rodzin objęta pracą socjalną – 100.

Liczba rodzin objęta poradnictwem specjalistycznym – 75.

Liczba rodzin objęta interwencją kryzysową – 3.

Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Siedlcach ul. Budowlana 1, 08-110 Siedlce. Klienci korzystali z pomocy prawnej, psychologicznej, doradztwa zawodowego, pracy socjalnej oraz ze wsparcia finansowego.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbuczynie w 2023 r. zatrudniony był 1 asystent rodziny. Łącznie liczba rodzin objęta tą formą pomocy – 13. Liczba dzieci w tych rodzinach – 26.

Zadania wykonywane przez asystenta rodziny wobec rodzin objętych pomocą:

- udzielanie pomocy rodzinie w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Koszt – 97 901,72 zł w tym 73 378,03 zł (środki własne gminy) oraz w ramach Programu asystent rodziny na rok 2023 – 14 523,69 zł (dotacja).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie w 2023 r. prowadził Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny w ramach, którego pomocy udzielał prawnik, psycholog i terapeuta. Z tej formy pomocy skorzystało:

- z pomocy psychologa – 46 osób/92 godz.
- z pomocy prawnika – 37 osób/22 godz.
- z pomocy terapeuty – 31 osób/84 godz.

Koszt zadania – 26 093.50 zł (środki własne gminy). Zadanie sfinansowane ze środków gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbuczynie.

W 2023 r. przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbuczynie działała grupa wsparcia dla osób współzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie. Liczba wypracowanych godzin – 14, liczba osób, które skorzystały ze wsparcia – 4. Koszt zadania 1 400 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie świadczył w 2023 r. pomoc w postaci usług opiekuńczych dla dzieci niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Z tej formy pomocy skorzystało 12 dzieci. Liczba zrealizowanych godzin usług – 1 764. Koszt zadania – 87 103 zł (dotacja).

Efekty: Poprawa funkcjonowania rodzin.

Cel szczegółowy:

Reintegracja społeczna rodzin oraz zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez podejmowanie działań interdyscyplinarnych w obszarze wsparcia dziecka i rodziny.

Zadania:

1. **Rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych.**
2. **Praca z rodzicem biologicznym na rzecz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.**
3. **Praca na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.**

W ramach działalności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie w związku z zapobieganiem sytuacji kryzysowej:

- systematycznie monitorował rodziny dysfunkcyjne,
- motywował członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia lub niwelowania własnych dysfunkcji tj. podjęcie leczenia odwykowego, terapii dla sprawców przemocy domowej, terapii rodzin,
- podejmował działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:
 - rozwój działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - rozwój poradnictwa specjalistycznego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie współpracował z:

- placówkami podstawowej opieki zdrowotnej w szczególności znajdującymi się na terenie Gminy Zbuczyn odnośnie sytuacji zdrowotnej rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci:
 - przychodniami - pielęgniarką środowiskową, lekarzami, punktami szczepień, wgląd do książeczki zdrowia/szczepień, bilansu zdrowia dziecka lub innej dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia dziecka np. wypis ze szpitala,
 - wizyty popołudniowe asystenta rodziny i pracowników socjalnych,
 - monitoring w środowisku domowym w celu oceny, czy dziecko ma zapewnioną odpowiednią żywność, leki w przypadku choroby, podłączoną energię elektryczną, ogrzewanie w mieszkaniu itp.
 - obserwacja dziecka pod kątem stanu higieny, zranień, siniaków, otarć, stanu zdrowia.
- placówkami oświatowymi znajdującymi się na terenie Gminy Zbuczyn i poza gminą odnośnie sytuacji dzieci:
 - absencji dzieci w szkole,
 - sytuacji edukacyjnej,
 - wyników w nauce,
 - zainteresowania rodziców sytuacją dzieci w szkole,
 - zachowania dzieci w szkole.

Liczba opracowanych przez asystenta rodziny planów pomocy – 103, liczba sporządzonych okresowych ocen sytuacji rodziny – 25.

Jednym z realizowanych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbuczynie jest przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony

Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjętego Uchwałą Nr XII/474/2022 Rady Gminy Zbuczyn z dnia 29 marca 2022 r. obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie. W celu realizacji powyższego zadania powołany został Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbuczynie. W skład jego wchodzi: pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, organizacji pozarządowej, oświaty, kuratorzy sądowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach Zespołu działają grupy robocze, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksową pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego – 10.

Liczba spotkań Grup Roboczych – 82.

W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 18 procedur Niebieskich Kart dotyczących przemocy w rodzinie oraz kontynuowano 9 procedur Niebieskiej Karty z poprzednich lat. Działaniami Zespołu objętych było 25 rodzin. Wobec tych rodzin podejmowano następujące działania: diagnozowano sytuację i potrzeby osoby, udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, świadczone pracę socjalną, w tym pracownicy socjalni i dzielnicowi odbywali cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny. Wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy podejmowano następujące działania: informowano o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej, przeprowadzono rozmowy wspierające, nakłaniano do poradnictwa psychologicznego, przeprowadzono cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny. W 2023 roku zakończono 19 procedur Niebieskich Kart, z czego 12 zakończono z uwagi na ustanie przemocy i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej 7 zakończono z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbuczynie na rzecz promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz działań na rzecz podejmowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. Komisja prowadziła rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie w 2023 r. ponosił wydatki związane z umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka zgodnie z zapisami art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Koszt zadania – 312 151,05 zł (środki własne gminy)

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - 20.

Uczestnictwo pracowników socjalnych w okresowych ocenach sytuacji dziecka dokonywanych przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Efekty: Kompleksowe wsparcie rodziny pozostającej w sytuacji kryzysowej poprzez realizację działań interdyscyplinarnych.

Cel szczegółowy:

Budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez realizację wspólnych działań z lokalnym otoczeniem społecznym i obywatelskim, instytucjami publicznymi i parterami lokalnymi.

Zadania:

1. Wymiana doświadczeń między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
 2. Organizowanie i podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych przez placówki oświatowe, organizacje i partnerów lokalnych na rzecz rodzin z dziećmi.
 3. Realizacja programów/projektów na rzecz rodzin z dziećmi.
1. W roku 2023 placówki oświatowe z terenu Gminy Zbuczyn realizowały działania profilaktyczne wynikające ze szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych.

Organizacja konkursu małych form teatralnych o tematyce profilaktyki uzależnień. Do konkursu zgłosiło się 9 grup 7 ze szkół podstawowych z gminy Zbuczyn oraz 2 grupy osób dorosłych. Scena XDD - taki tytuł przeglądów miał zmotywować młodzież aby swoim językiem, swoimi środkami przekazu dotrzeć najpierw do samych siebie, a następnie do rówieśników. Tematy przedstawione w przygotowanych scenach, często bardzo wzruszające, ujmujące, chwytające za serce, ukazywały spotykane wśród nas problemy: uzależnienia od alkoholu, narkotyków, uzależniają behawioralne, a także od smartfonów, gier i mediów społecznościowych. Bardzo celnie przedstawiony został problem uzależnionych rodziców widziany oczami dzieci, często zaniedbanymi, zostawionymi sami sobie, bezradnymi. Przedstawienia nie kończyły się jedynie na pokazaniu problemów, ukazywały także sposób ich rozwiązania. Tu młodzież wskazywała, jak ważne jest obserwowanie swoich bliskich, kolegów i koleżanek, zauważania ich sytuacji i odpowiednie reagowanie. Obecność, rozmowa, przekazanie numerów telefonów, czy miejsc, osób, do których osoby potrzebujące mogą zwrócić się po pomoc. Najważniejsze nie zostawić takich osób w samotności.

Do udziału w konkursie zgłosiło się 9 grup (w tym 7 grup młodzieży szkolnej oraz grupa dorosłych i grupa Senior+).

W przedsięwzięciu wzięło udział 70 osób i 11 opiekunów.

2. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Gminy Zbuczyn.

Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 ze zm.) oraz zarządzenia Nr 27/2023 Wójta Gminy Zbuczyn z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży pod nazwą „Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z elementami programów o tematyce profilaktyki uzależnień oraz promowanie zdrowego stylu życia”, udzielono 8 organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 w/w ustawy dotacji w łącznej wysokości 114 221,60 zł. Z wypoczynku skorzystało 376 dzieci.

Liczba warsztatów/zajęć poświęconych promocji zdrowego stylu życia poprzez kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych, unikanie używek - 64

Efekty: Utworzenie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel szczegółowy:

Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i organizacji wspierających rodzinę i dzieci.

Zadania:

1. Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracownikom działającym na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
2. Wymiana dobrych praktyk wśród pracowników działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
3. Rozwój i promocja wolontariatu.

Zostało zorganizowane szkolenie dla służb pomocowych m.in. ośrodka pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, zespołu interdyscyplinarnego, policji, środowiskowego domu samopomocy pn.

1. Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych ustaw. Dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykładania i stosowanie prawa przez członków ZI.

Ze szkolenia skorzystało – 17 osób.

2. Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.
Sposób funkcjonowania osób doświadczających przemocy domowej. Grupa wsparcia jako forma oddziaływania wzmacniającego.

Ze szkolenia skorzystało – 16 osób.

Ponadto pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbuczynie skorzystali z następujących szkoleń/konferencji:

- Organizowanie społeczności lokalnej i usługi społecznościowe – nowy wymiar profilaktyki.
- Wykorzystanie Dialogu Motywacyjnego w pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie.
- Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy – ustawa z dnia 9 marca 2023 r.
- Dziecko jako ofiara przemocy.
- Opracowanie i realizacja indywidualnych planów społecznych.
- Ostrożnie dziecko! Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci.
- Zachowania samobójcze u dzieci i młodzieży.
- Jak warto prowadzić działania interwencyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Realizacja gminnych/miejskich programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
- Metody pracy i aktywizacja osób w kryzysie bezdomności.
- Skuteczne działanie i funkcjonowanie Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w myśl obowiązujących ustaw i przepisów prawa.

Efekty: Zwiększenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji i organizacji wspierających rodzinę i dzieci. Podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny z terenu gminy Zbuczyn.

Cel szczegółowy:

Podnoszenie świadomości społecznej i wiedzy mieszkańców Gminy Zbuczyn z zakresu systemu wspierania rodziny i roli rodziny jako naturalnego środowiska wychowawczego.

Zadania:

1. Upowszechnianie informacji o instytucjach, organizacjach świadczących pomoc na rzecz dziecka i rodziny.
2. Opracowanie i propagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych skierowanych do rodzin z dziećmi.

W celu rozwijania umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny w 2023 r. podejmowane były działania w zakresie podnoszenia kompetencji wychowawczych rodziców. Ośrodek współpracował z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Stoku Lackim, gdzie osoby chętne uczestniczyły w warsztatach umiejętności wychowawczych dla rodziców, konsultacjach wychowawczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie wobec rodzin wychowujących dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodzin, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych prowadził działania w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji rówieśniczych, pokazywania zdrowego stylu życia m.in. poprzez organizowanie imprez integracyjnych np. pikniku integracyjnego. Pozwoliło to na nawiązanie bliższych relacji ze sobą oraz spędzenie wolnego czasu w sposób pożyteczny. Spotkania były promocją porozumienia bez przemocy, przełamaniem mitów i stereotypów.

Zostały rozpowszechnione ulotki i materiały edukacyjnych na terenie Gminy o tematyce profilaktycznej oraz na temat roli rodziny w prawidłowym wychowywaniu dziecka.

Przeprowadzono cykl warsztatów dla mieszkańców Gminy Zbuczyn w ramach Szkoły dla Rodziców i Wychowawców. Cykl obejmował 7 spotkań po 4 godziny każde. W warsztatach uczestniczyło 10 osób.

Efekty: Podniesienie świadomości oraz zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Zbuczyn na temat oferowanych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Promowanie pozytywnego obrazu rodziny w środowisku lokalnym.

RELIZATORZY PRGRAMU

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zbuczyn na lata 2023-2025 są instytucje zawodowo zajmujące się wspieraniem i pomocą rodzinom. Współdziałanie oraz profesjonalne podejście do problemów występujących w rodzinie, umożliwi stworzenie spójnego i wielowymiarowego wsparcia rodziny. Do tych instytucji należą m.in.:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbuczynie
- Urząd Gminy Zbuczyn
- Posterunek Policji w Zbuczynie
- Sąd Rejonowy w Siedlcach Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Stoku Lackim
- Placówki oświatowe
- Placówki Służby Zdrowia
- Organizacje pozarządowe
- inne podmioty podejmujące działania na rzecz rodzin

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Głównym źródłem finansowania Programu są środki własne Gminy Zbuczyn. Poza tym środki finansowe na realizację Programu pozyskiwane z:

- budżetu państwa
- Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy Unii Europejskiej
- budżetu organizacji pozarządowych (w tym środki pochodzące z wkładu własnego tych organizacji)

MONITORING I EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring realizowanych celów opiera się przede wszystkim na analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbuczynie oraz na pozyskiwaniu informacji od podmiotów realizujących poszczególne zadania. Uzyskane informacje pozwalają na ocenianie wartości i skuteczności Programu.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynika potrzeba objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem, gdyż nadal są rodziny, w których konieczny jest rodzaj wsparcia. Będzie kontynuowana współpraca z instytucjami zapewniającymi pomoc specjalistyczną rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przedstawia się następujące potrzeby w powyższym zakresie:

1. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i obejmie je długoterminowym wsparciem.
2. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadań w zakresie wsparcia rodzin.
3. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych, asystenta rodziny poprzez uczestnictwo w szkoleniach i kursach mających na celu zdobywanie wiedzy i umiejętności w zakresie szeroko rozumianego wsparcia rodziny.
4. Zabezpieczenie rodzinom potrzebujących wsparcia pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej.
5. Zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie.

7. Monitoring sytuacji rodzin, dzieci w tych rodzinach, zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez pracowników socjalnych Ośrodka i asystenta rodziny oraz przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego.
8. Rozważenia możliwości poszerzenia katalogu wsparcia dla rodzin m.in. o placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające.
9. Promowanie rodzicielstwa zastępczego.
10. Kontynuacja działalności grupy wsparcia dla osób współzależnych i doświadczających przemocy domowej.
11. Zorganizowania treningów kompetencji dla rodziców, których celem będzie tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie np. Szkoła dla rodziców.
12. Wsparcie rodzin w zakresie organizacji czasu wolnego np. półkolonie z elementami profilaktyki.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbuczyn na lata 2023-2025 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy, jakości życia rodzin, a szczególnie dzieci. Wsparcie rodziny ma charakter profilaktyczny, rodzinie w pierwszej kolejności stworzą się możliwości samodzielnego zmierzenia się z problemami.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację Programu włączają się aktywnie wszystkie instytucje, które w zakresie swoich działań mają wspieranie rodzin. Efektem realizacji Programu jest poprawa funkcjonowania rodzin, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań, a przede wszystkim stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Jana Pawła II 1, 08-106 Zbuczyn
tel. 25/ 641 63 21

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Joanna Karpiarz

